

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/24675 G.K.104
7/25094-7/25096 G.K.10
7/25533-7/25538 G.K.116
7/26779
7/26781-7/26782 } G.K.13
7/26784 }
7/24844 G.K.105
.../.../2020

Sayı :30824082-610 / E. 95433
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

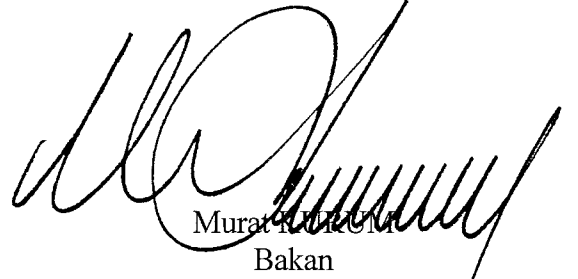
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

30 Nisan 2020

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

7/25815
7/25817-7/25822 } G.K.11
7/25968-7/25969 G.K.11

Murat DEMİRER
Bakan

EK:

- Liste (6 Adet- 7 Sayfa)
- Cevap Yazısı (79 Adet, 159 Sayfa)

7/26388-7/26389 G.K.126
7/26629-7/26632 G.K.133
7/26923-7/26924 G.K.135
7/27266 G.K.140
7/27811
7/24951-7/24952 G.K.107
7/26520 } G.K.129
7/26522 }
7/27168-7/27170 G.K.139

7/26236-7/26238 G.K.122
7/26391-7/26394 G.K.126
7/26920-7/26921 G.K.135
7/27172 G.K.139
7/21764 G.K.59
7/25727-7/25731 G.K.116
7/26228-7/26234 G.K.122
7/26634-7/26635 G.K.133
7/26786-7/26787 G.K.134
7/27035 G.K.136
7/25098 G.K.107
7/25409 G.K.111
7/26105-7/26106 G.K.120
7/25404 } G.K.111
7/25406 }
7/25829-7/25831 G.K.117
7/25963-7/25964 G.K.118

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN HASAN KALYONCU'NUN
TBMM 7/26393 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVABI

SORULAR

Kentlerde binaların perdelemesi sayesinde kentlerde açık alanlara göre daha az rüzgâr esmekte ancak şiddetli ve ani rüzgârların da yapılanmadan kaynaklanabilmektedir. Binanın rüzgâra bakan cephesinde bir çeşit rüzgâr birikmesi olurken, arka cephesinde ise alçak basınç oluşur. Basınç farkı, çatı seviyesindeki normal esen rüzgârı yere çektiği için bina çevrelerinde sert esinti olur. Rüzgârın yönü binanın mimari özelliklerine göre sıkışıp belli bir yöne akacağından esinti ani fırtına şeklinde de kendini gösterebilmektedir. Ülkemizde iklim değişikliği ile birlikte şiddetli ve ani rüzgarlarda da artış söz konusu olacaktır. Büyük şehirlerin hızı artan rüzgârlara hazırlıklı olması gerekmektedir. Şehir planlamacıları eskiden önem verilmeyen iklim faktörlerini de hesaba katmak zorundadır.

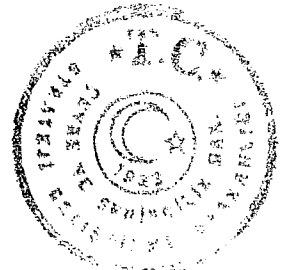
Tüm bu sebeplerle;

1. Şehir planlamalarında iklim değişikliği katsayısı hesaba katılmakta mıdır?
2. Özellikle çatı seviyesinde çok etkin olan fırtınalar için çatı yapımı ve örtü malzemeleri ile ilgili bir önlem alınmakta mıdır?
3. Şehirlerde fırtınayla yerinden sökülebilecek tabela vb. objeler için bir kriter getirilmiş midir?
4. Binalar yapılırken hava tutma özelliği ile ilgili bir hesaplama kriteri tüm binalar için var mıdır?
5. Fırtınaların şehirlere etkisini gelecekte belirlemek açısından meteoroloji birimleri ile ortak çalışmanız mevcut mudur?
6. Tüm bunlar yoksa herhangi bir çalışma planlanmakta mıdır?

CEVAP

Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinin 5 inci maddesinin onbeşinci fıkrasında, “İlgili idareler; imar planlarında açıklanmamış ve bu Yönetmelikte yer almamış hususlarda ihtiyaca ve civarın karakterine göre uygulanacak şekli takdire, ayrıca uygun gördüğü yerlerde meclis kararı alarak yapıların estetiği, rengi, çatı ve cephe kaplaması, yöresel malzeme kullanılması ve yöresel mimarinin dikkate alınmasına ilişkin zorunluluk getirmeye yetkilidir.” hükmü,

21 inci fıkrasında “Hazırlanan projelerin öncelikle bu Yönetmelik ve bu Yönetmelikte atıfta bulunulan mevzuatın hükümlerine uyulmak kaydıyla Türk Standartları Enstitüsü (TSE) standartlarına uygun olarak hazırlanması zorunludur.” hükmü,

Yapılaşmada idarenin yükümlülüklerine ilişkin 26 ncı maddesinde “(1) İdareler; tasarrufu altındaki yol, meydan, otopark, park, yaya bölgesi, kaldırım gibi yerler ile bunlar üzerindeki kamu hizmetlerinin yürütülebilmesi için, TSE standartlarına ve ilgili mevzuatına göre; (...)

b) Reklam ve bilgilendirme levha ile pano düzenlemelerini yapmak veya yaptırmakla, (...) yükümlüdür.

(2) Birinci fıkrada belirtilenlerin ve her türlü altyapının yapımı ve kullanımı ile bakım ve onarımı sırasında yaya sirkülasyonunun engellenmemesi, engellilerin erişiminin, can ve mal güvenliğinin sağlanması zorunludur.” hükmü,

Çatılara ilişkin 40 ıncı maddesinde “(1) Çatıların, civarındaki cadde ve sokakların mimari karakterine, yapılacak binanın nitelik ve ihtiyacına uygun olması şarttır.

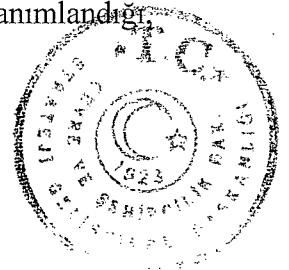
(2) Çatı eğimleri, kullanılacak çatı malzemesi ile yörenin mimari özelliği ve iklim şartları dikkate alınarak ilgili idarenin tasvibi ile tayin edilir. Çatı eğimi içinde kalmak ve silüeti etkilememek kaydıyla çatı örtüsü olarak fotovoltaiik paneller de kullanılabilir. ...” hükmü,

69 uncu maddesinin birinci fıkrasında “Büyükşehir belediyeleri ile il belediyeleri, ikinci fıkrada belirtilen değıştirilemeyen hükümler dışında kalan hususlarda, beldenin tarihi ve yöresel şartlarını gözetmek kaydıyla Bakanlık onayına sunulmak üzere imar yönetmeliğı hazırlayabilirler. İdarelerin imar yönetmelikleri yürürlüğe girinceye kadar uygulamalar bu Yönetmeliğe göre yapılır.” hükmü yer almaktadır.

Buna göre; ülke genelinde uygulanan kentsel veya kırsal alanlarda planlamayı ve yapılaşmayı düzenleyen 3194 sayılı İmar Kanununun planlı alanlardaki uygulanmasına ilişkin hususları düzenleyen ana yönetmelik olan Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinin, bazı hükümleri bakımından uyulması zorunlu kesin hüküm ihtiva eden bazı hükümleri bakımından da belediyelerin imar planlarında veya kendi imar yönetmeliklerinde hüküm bulunmaması halinde uygulanan bir düzenleme olduğu,

Yönetmeliğın 69 uncu maddesinde, bu Yönetmeliğın birinci, ikinci, altıncı, yedinci, sekizinci, dokuzuncu bölümleri, geçici maddeleri ile 19 uncu ve 20 nci maddelerinde yer alan hükümlerin, planlarla ve ilgili idarelerce çıkarılacak yönetmeliklerle değıştirilemeyeceğı, Büyükşehir Belediyeleri ile İl Belediyelerinin, değıştirilemeyen hükümler dışında kalan hususlarda, beldenin tarihi ve yöresel şartlarını gözetmek kaydıyla Bakanlık onayına sunulmak üzere imar yönetmeliğı hazırlayabileceğı, Yönetmeliğın çeşitli maddelerinde de ilgili idarelerin doğrudan ya da meclis kararı almak suretiyle yetkili kılındığı hususlarına yer verildiğı,

İmar mevzuatı uyarınca yapı ruhsatına esas yapılarda ruhsat eki projelerin, İmar Kanununa ve ilgili yönetmeliklerine, yürürlükteki imar planı kararlarına, konuyla ilgili diğer mevzuat, ilke ve standartlara uygunluğu bakımından incelenmesi ve uygun bulunduğu takdirde onaylanması görev ve sorumluluğunun ruhsatı düzenleyecek idareye ait olduğu, bu kapsamda Yönetmelik ile anılan soru önergesine konu hususlarda idarelere çeşitli yetki, görev ve sorumlulukların tanımlandığı

İmar Kanununun 20 nci maddesi ile yapıların imar planı, yönetmelik, ruhsat ve eklerine uygun olarak yapılabileceği; Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinin planlarla ve ilgili idarelerin imar yönetmelikleri ile değiştirilemeyen 15 inci maddesinin yirminci fıkrası ile de yapı ruhsatı talep edilen projelerde ayrıca; afet, deprem, yangın, otopark, enerji verimliliği, sığınak, asansör, yapı malzemeleri, gürültüye karşı korunma, ısı ve su yalıtımı, yapı denetimi, iş güvenliği, iskele, erişilebilirlik ve çevre gibi konulardaki yapıya ilişkin hükümler içeren mevzuata da uyulacağının düzenlenmiş olduğu,

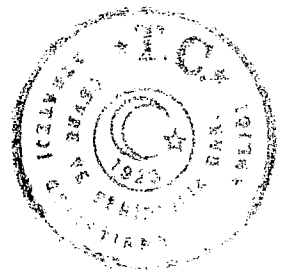
Çatı uygulamalarının, yapılacak binanın nitelik ve ihtiyacına ve civarındaki cadde ve sokakların mimari karakterine uygun olması kaydıyla, kullanılacak çatı malzemesi ile yörenin mimari özelliği ve iklim şartları da dikkate alınarak ilgili idaresince belirleneceği, Yönetmeliğin 69 uncu maddesi kapsamında imar planı ya da çıkartacakları yönetmelik ile de bu konuda hüküm getirilebileceği, dolayısıyla Yönetmelik ile çatılara ilişkin uygulamaların belirlenmesinde ilgili idareler yetkili kılınırken diğer hususların yanı sıra iklim şartlarının da göz önüne alınarak işlem tesis edilmesi gerektiği yönünde düzenleme yapıldığı,

İlgili idarelerce TSE standartlarına ve ilgili mevzuatına uygun olarak reklam ve bilgilendirme levha ile pano düzenlemelerinin yapımı ve kullanımı ile bakım ve onarımı sırasında can ve mal güvenliğinin sağlanması yükümlülüğünün yerine getirilmesi gerektiğinin düzenlenmiş olduğu,

Diğer taraftan, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (n) bendinde, "Reklam panoları ve tanıtıcı tabelalar konusunda standartlar getirmek" hükmü, 51 nci maddesinde "Belediye zabıtası, beldede esenlik, huzur, sağlık ve düzenin sağlanmasıyla görevli olup bu amaçla, belediye meclisi tarafından alınan ve belediye zabıtası tarafından yerine getirilmesi gereken emir ve yasaklarla bunlara uymayanlar hakkında mevzuatta öngörülen ceza ve diğer yaptırımları uygular." hükmü,

5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde "Büyükşehir belediyesinin yetki alanındaki mahalleleri ilçe merkezine bağlayan yollar, meydan, bulvar, cadde ve ana yolları yapmak, yaptırmak, bakım ve onarımı ile bu yolların temizliği ve karla mücadele çalışmalarını yürütmek; kentsel tasarım projelerine uygun olarak bu yerlere cephesi bulunan yapılara ilişkin yükümlülükler koymak; ilân ve reklam asılacak yerleri ve bunların şekil ve ebadını belirlemek; meydan, bulvar, cadde, yol ve sokak ad ve numaraları ile bunlar üzerindeki binalara numara verilmesi işlerini gerçekleştirmek" hükmü yer almaktadır.

Anılan hükümler doğrultusunda Bakanlığımızın 19.12.2014 tarihli 2014/26 no'lu Genelgesinde Büyükşehir, İl ve İlçe Belediyelerince, mevcut ve yeni yapılaşmalarda, yol güzergahlarında ve kaldırımlarda görüntü kirliliğinin önüne geçilebilmesi ve kentlerimize görsel kimlik kazandırılması amacıyla tedbirlerin alınması, alınan tedbirler kapsamında gerekli düzenlemelerin yapılması, düzenlemeler kapsamındaki yapılaşmaların denetlenmesi ve yapılara düzenlenen belgelerin bu kapsamda alınan kararlar doğrultusunda gerçekleştirilmesinin düzenlendiği hususlarında bilgilendirme yapılmıştır.

Bilindiği üzere Ülkemiz iklim değişikliği ile mücadele konusunda ulusal koşulları çerçevesinde üzerine düşen sorumluluğu en iyi şekilde yerine getirmek için çalışmalarına devam etmektedir. İklim değişikliği konusundaki çalışmalar Bakanlığımız koordinasyonunda İklim Değişikliği ve Hava Yönetimi Koordinasyon Kurulu tarafından yürütülmektedir.

Ulusal düzeyde yürütülen çalışmaların yanı sıra Bakanlığımız tarafından iklim değişikliğine karşı direncinin artırılması amacıyla bölge ve şehir ölçeğinde de çalışmalarımız devam etmektedir.

Bu kapsamda iklim değişikliğine bağlı afetlere karşı önlemlerin hayata geçirilmesi amacıyla Bakanlığımızca 81 İl Valiliklerine ve tüm Belediye Başkanlıklarına 22.01.2019 tarihli ve 18201 sayılı 2019/02 No'lu İklim Değişikliği ve Afet Önlemleri Genelgesi iletilmiştir.

Bakanlığımız koordinasyonu ve teknik desteği ile Karadeniz Bölgesi'nin iklim değişikliğine karşı direncinin artırılması amacıyla bölge ve şehir ölçeğinde ele alınması gereken eylem ihtiyaçlarının tespit edilerek çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla Karadeniz Bölgesi İklim Değişikliği Eylem Planı açıklanmış olup, Karadeniz Bölgesi İl Valiliklerine ve Karadeniz Bölgesi Belediyelerine 13 maddelik 02.08.2019 tarihli ve 181888 sayılı 2019/13 No'lu Karadeniz Bölgesi İklim Değişikliği Önlemleri Genelgesi iletilmiştir.

Karadeniz Bölgesi ile başlatılan İklim Değişikliği Eylem Planı hazırlanması çalışmaları Türkiye'nin diğer coğrafi bölgelerinde eş zamanlı olarak sürdürülmektedir. Kent ölçeğinde öncelikle 30 Büyükşehir Belediyesinde ve ardından 81 İlimizin tamamında Yerel İklim Değişikliği Eylem Planlarının hazırlanması amacıyla mevzuat çalışmalarına da başlanmıştır.

